

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Hotspots van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2019-

Versie 1.0.
Datum 29-7-2020.
Status concept.
Vastgesteld in het strategisch informatieoverleg (SIO) op 21-7-2020.

Toelichting

Inleiding

Op grond van artikel 5, lid 1, sub e, van het Archiefbesluit 1995 kunnen in bijzondere gevallen archiefstukken die in een selectielijst zijn gewaardeerd als te vernietigen alsnog worden gewaardeerd als te bewaren. Eén mogelijk instrument is de periodieke hotspotmonitor, zoals deze door de handreiking *Belangen in Balans* (versie 1.0) (BiB) van het Nationaal Archief wordt omschreven.

Hotspots: definitie en criteria

Een hotspot is een gebeurtenis of kwestie die zorgt voor een opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers en/of burgers onderling. Het gaat dus om zaken die veel maatschappelijke beroering veroorzaken. Een hotspot voldoet aan één of meer van de volgende criteria:

- Er is sprake van een (schokkende) gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen die voor veel maatschappelijke beroering zorgt en waarvoor uitzonderlijk veel aandacht bestaat in de media. Bijvoorbeeld: de schietpartij in een winkelcentrum in Alphen aan den Rijn (2011); de vuurwerkramp in Enschede (2000); het neerstorten van vlucht MH17 (2014); het uitbreken van de vogelgriep (2014).
- Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die belangrijke principiële tegenstellingen tussen burgers aan het licht brengt, het debat over de kwestie maakt veel emoties los. Bijvoorbeeld: de discussie over Zwarte Piet (2013 e.v.).
- Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die aanleiding is voor een intensief publiek debat over het functioneren van de Nederlandse overheid. Bijvoorbeeld: het delen van de metadata van telefoonverkeer met de NSA door de AIVD (2014); de Schipholbrand (2005).
- Er is sprake van een politieke kwestie waardoor de positie van de minister of het Kabinet ernstig is bedreigd. Bijvoorbeeld: de fraude met toeslagen door Bulgaren (2013); de nationalisatie van ABN AMRO (2008).

Hotspotmonitor: instrument voor identificatie van hotspots

De hotspotmonitor is gericht op het identificeren van gebeurtenissen en kwesties in de samenleving die grote invloed hebben uitgeoefend op de activiteiten van de organisatie.

Het doel van de periodieke hotspotmonitor is om er voor te zorgen dat de archiefbescheiden die betrekking hebben op deze hotspots worden aangewezen voor blijvende bewaring.

De gehanteerde criteria en procedure zijn beschreven en vastgelegd in onderdeel 2.3.1 van de *Concernbrede selectielijst van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport*.

Verhouding tot de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG gaat uit van het principe van doelbinding: persoonsgegevens mogen enkel verwerkt worden voor uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en niet zomaar voor andere doeleinden. De AVG maakt daarbij een onderscheid tussen gewone persoonsgegevens, bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens. Meer informatie hierover is te vinden op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens: <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl>.

Voor blijvend te bewaren gegevens geldt ook de 'archivering in het algemeen belang'. Archivering in het algemeen belang is in de AVG beperkt tot overheidsinstanties of openbare of particuliere organen die wettelijk verplicht zijn om archiefbescheiden te beheren. Het uitgangspunt is dat archiefvormers 'archivering in het algemeen belang' al toepassen tijdens het verzamelen van persoonsgegevens en dus niet alleen ná overbrenging naar een archiefbewaarplaats. In het kader van 'archivering in het algemeen belang' is het permanent bewaren van persoonsgegevens

verenigbaar met de oorspronkelijke rechtmatige doeleinden waarvoor ze zijn verzameld. De belangenafweging en motivatie tot het permanent bewaren moet zijn neerslag vinden in de selectielijst, waarover, desgevraagd, verantwoording moet kunnen worden afgelegd.

De huidige, in 2020 vastgestelde selectielijst houdt nog geen rekening met alle aspecten van de in mei 2018 in werking getreden AVG. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft evenwel het voornemen om bij een herziening van deze selectielijst ook de AVG mee te nemen. De hotspotlijst bouwt voort op de selectielijst en dient dus enkel de (eventuele) gewijzigde waardering te verantwoorden, zonder alle (in de toekomst toegevoegde) informatie uit de selectielijst te hernemen.

Disclaimer

Na vaststelling van de hotspotlijst zal bepaald worden welke archiefbescheiden uitgezonderd worden van vernietiging. Mogelijk zijn archiefbescheiden al vóór vaststelling van een hotspotlijst vernietigd volgens de geldende selectielijst. Het is ook mogelijk dat archiefbescheiden met betrekking tot een hotspot niet uitgezonderd worden van vernietiging omdat deze niet van belang zijn voor de reconstructie van de hotspot. De hotspotlijst is tot slot een momentopname: de gegevens met betrekking tot nog lopende hotspots worden in de toekomst naargelang de verdere ontwikkelingen periodiek aangepast en/of aangevuld.

Hotspots Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Uniek nummer	1
Hotspot	Corona / COVID-19 / SARS-CoV-2
Datering	Half december 2019 –
Criteria	Maatschappelijke beroering / media-aandacht ☒
	Tegenstellingen tussen burgers / emoties ☒
	Debat functioneren overheid ☒
	Positie minister/kabinet ☐
Nadere omschrijving	<p>Op 11 maart 2020 heeft de directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie de uitbraak van het nieuwe Coronavirus (ook wel COVID-19 of SARS-CoV-2 genoemd) officieel uitgeroepen tot een pandemie. Ook in Nederland zien we veel maatschappelijke beroering en uitzonderlijk veel aandacht voor dit onderwerp in de media. De Nederlandse Rijksoverheid voert een regierol en werkt samen met allerlei organisaties om besmettingen te voorkomen en de gevolgen van het nieuwe virus te beperken.</p> <p>Ten gevolge van de uitbraak van het Coronavirus in Nederland zijn diep ingrijpende maatregelen genomen voor de volksgezondheid. Deze Corona-gerelateerde maatregelen hadden (ook) grote gevolgen voor andere beleidsterreinen waar VWS eerstverantwoordelijke is (bijv. sport, maatschappelijke opvang). De maatregelen hebben geleid tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veel media-aandacht: de persconferenties van Rutte en de Jonge waren de best bekeken programma's ooit; - Veel discussie en protest over de 1,5-meter-samenleving, de effecten op de economie, voor kwetsbare personen en met betrekking tot de privacy (app); - Een langzaam intensiverend debat over het functioneren van het kabinet en de overheid in deze crisis. <p>De eerste berichten vanuit de WHO en Chinese contacten over het virus bereikten VWS in de loop van december 2019. Voor VWS behelst de hotspot: de aanloop naar en rond de Coronacrisis, beginnend met de eerste berichten uit China, in de loop van december 2019, de intelligente lockdown in Nederland met een grote impact op het maatschappelijk leven, tot en met het afschalen van de crisisorganisatie en de nasleep van de Coronacrisis. Bij de nasleep zijn de volgende aspecten inbegrepen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Langetermijneffecten en maatregelen (1,5-meter-samenleving); 2. Herstart van de reguliere zorg, sport, etc. en de rol van VWS hierbij; 3. Veranderingen in het zorgdomein n.a.v. Corona; 4. Zoektocht naar een vaccin (vaccinalliantie); 5. Heropleving van het virus, wanneer dit leidt tot maatschappelijk ingrijpende effecten

<p>Rol organisatie</p>	<p>De rol van VWS in deze crisis was en is veelomvattend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kerndepartement: voorbereiden, communiceren, implementeren en monitoren van maatregelen o.b.v. van de adviezen van het Outbreak Management Team (OMT); - Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM): opstellen, adviseren en monitoren effecten van voorgestelde maatregelen door het OMT; - Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ): houden van toezicht op effecten van Coronamaatregelen op kwaliteit van de zorg. - Overige concernonderdelen: zorgdragen voor het versnellen van processen rondom Corona, het uitvoeren van maatregelen en het, zo veel mogelijk, laten doorgaan van de reguliere zorgtaken.
<p>Mogelijke andere betrokken (rijks)organisaties</p>	<p>VWS heeft te maken met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Internationale organisaties (WHO); - Rijksoverheid, in het bijzonder de crisisorganisatie o.l.v. de NCTV; - Veiligheids- en Gezondheidsregio's; - (Koepels) van zorginstellingen; - Organisaties van beroepsgroepen in de zorg; - Lagere overheden die lokaal of regionaal maatregelen treffen; - Commerciële partijen, met name in het kader van publiek-private samenwerking zoals binnen het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH).